

Möten med litteratur • Norrköping

Vid ett runt bord sitter sju personer med demenssjukdom och deras anhöriga. De fikar, äter hembakta kakor och lyssnar på en berättelse ur Mark Levensgoods bok "Rosor, min kära, bara rosor". Deltagarna roas av berättelsen och det blir en fin avslutning på terminens sista bokcafé på Norrköpings bibliotek.

Ingela Karlsson, bibliotekarie främst för social biblioteksverksamhet, har under 2015 deltagit i projektet Möten med litteratur. Norrköpings stadsbibliotek har redan tidigare arbetat gentemot personer med demenssjukdom och har kontakt och samarbeten med aktörer kring demens i Norrköping, bland annat med träffpunkter och Anhörig- och kunskapscenter. Till exempel genom att biblioteket har bokdepositioner på träffpunkterna, man har utbyte och deltar på varandras möten och har tillfälliga samarbeten. Ett läsobud och anhörigkonsulenten Gunilla bistod Ingela med tankar och idéer kring vad biblioteket skulle kunna göra för aktivitet inom projektet. Man kom gemensamt fram till att arrangera bokcaféer med olika teman under hösten 2015 och att anhörigkonsulenten skulle delta varje gång.

Ett intensivt informationsarbete påbörjades med att rekrytera deltagare till bokcaféerna. Via webben, anhörigkonsulenten, träffpunkterna och genom bibliotekets olika kanaler.

Innan semestern köpte Ingela in ett gäng nya böcker om demens, både faktaböcker, biografier och skönlitteratur. Och så gick sommaren och höstens första bokträff ägde rum en fin sensommardag i september. Fyra stycken deltagare dök upp. Träffen ägnades åt att presentera sig själv, prata om sådant som betytt mycket för var och en och Ingela berättade om biblioteket innan hon presenterade boktips och hade en kort högläsning.

Inför de andra träffarna förberedde Ingela olika teman bland annat kring vintagebröllop, bilder från 50–70-talet, gamla skolplanscher och roliga namn på kläder såsom slamkrypare & kalasbyxor. Temat landskap återkom på flera träffar då deltagarna kom från olika delar av Sverige, vilket berikade samtalen men också gjorde det lite svårt. Vid en träff hade Ingela med sig en bild på äggost som hon förväntade sig att en av deltagarna skulle känna igen vilken hon inte gjorde. Situationen räddades dock upp med hjälp av anhörigkonsulenten som på ett fint sätt bytte ämne. Deltagarantalet varierade mellan 4-8 stycken och mer än åtta ska man nog inte vara är Ingelas erfarenhet från höstens bokcaféer.

På den sista träffen pratade man även om livsberättelser som ett viktigt verktyg inför det som komma skall i och med sjukdomen. Att skriva medan man kan, till exempel dagbok. Ingela visade den fina boken "Här är ditt liv, Greta Pettersson!" av Bertha Ragnarsdóttir som handlar om hur man tillsammans kan skapa levnadsberättelser för personer med demenssjukdom.

Den 23/11 fick all bibliotekspersonal på biblioteken i Norrköping information om demens av en demenssjuksköterska på ett gemensamt APT. En viktig förutsättning för att vi ska kunna vara lyhörda inför våra användares olika behov och önskemål av biblioteket menar Ingela. Just nu funderar man på

hur projektet ska implementeras och fortleva. Ett förslag är föreläsningar på kvällstid för anhöriga och andra intresserade om demenssjukdomar. Deltagarna på bokcaféerna vill gärna få fortsätta träffas. En av deltagarna uttryckte efter sista bokcaféet "åh, vad trevligt. Det här skulle jag vilja göra varje vecka". En annan uttryckte att det kändes skönt "att prata med andra som har samma sjukdom". Den som är anhörig har ju möjlighet att träffa andra anhöriga på Anhörigcentrum, men i vilka sammanhang träffas de som har en demenssjukdom?

Litteratur kan betyda mycket i mötet med andra. Och det är just mötena via bokcaféerna som har varit de som jag bär med mig från projektet avslutar Ingela med att berätta. Och att använda dikter är också mycket gångbart.

Ingela Karlsson, Norrköpings bibliotek berättade och Cecilia Bengtsson, Regionbibliotek Stockholm antecknade.

Foton: Lillemor Engholm Guy

Kontaktperson: Ingela Karlsson
Tel. 011-152 683
e-post: ingela.karlsson@norrkoping.se